

Reiz Mujāhos bija skola ...

Vairāk vai mazāk, bet katrs mēs atmiņās aizstaigājam uz SAVU skolu, runājamies ar SAVIEM skolotājiem. Arī tad, ja nav vairs pašas skolas. Šāds nebūtībā aiziešanas liktenis piemeklējis arī MŪJĀNU pagasta skolu. Neskan tajā vairs bērnu balsis. Bet bijušie audzēkni, skolotāji atceras. Arī 25. maijā viņi nāk kopā uz atceres brīdi. Runāt ne tikai par skolu, bet arī par Mujānu a t d z i m š a n u.

Ieklausīsimies arī mēs dažās atmiņās...

ALMA FURINA (skolotāja): - Mujānu skolā nostrādāju no 1918.gada rudenī līdz 1949. gada 25. martam. Cik zinu, skols pamati ir likti 1876.gadā. Tad skola sākusi darbu muižā, baltā mājā. Mans vīrs Alberts Puripiš gan jau strādāja kopš 1913.gada par skolas pārzini. Skolēnu skaits arvien palielinājās. Mujānu skola bija sešgadīgā, vēlāk septiņgadīgā, ja nebūtu 1949.gada, būtu arī astoņgadīgā. Bērni nāca pie mums arī no Kocēniem, Bērzaines, Kiegiļiem. Viņiem jau bija sākumā tikai 3 klašu skolas. Mācījās līdz 100 skolēnu, bet vēlāk sasniedza arī 150. Tad arī skolotāju jau bija vairāk. Atceros savā laikā skolotāju Alisi Irbēnu, viņa apprečējās, kļuva par Šķipsti, tad skolotāju Olgu Karlīvāni. Sāka atgriezties par skolotājiem mūsu bijušie audzēkni, piemēram, Irēna Smilga, viņa tagad laikam saucas Vitola, strādā Vaidavā. Atgriezās pie mums par skolotāju arī Roberts Pogulis, vēl Kocēnos no mūsējiem par skolotāju sāka strādāt Milda Jakenfelde... Es sāku savas darba gaitas kā mājskolotāja "Birzgalu" mājās, kuras tagad nav vīrs zemes. Pēc tam mani norikoja uz Mujānu skolu. Apprečējāmies ar Puripi 1927.gadā. Vīrs nebija nedz dzērājs, nedz slaists. Krājām naudipu, varējām nopirkst sev māju, bet tur neiznāca nevienu nakti pārgulēt. Taču tā māja laikam bija tā, kuras dēļ mūs abus ar trim maziem bērniem uz Sibīriju aizsūtīja. Projām mūs vest bija atnācis bagātākais Mujānu saimnieks Hermanis Vīksna no "Purmājiem"... Kad mani pieņēma par skolotāju, vecāki bija izteikuši vēlēšanos, lai otrs skolotājs būtu sieviete, kas bērniem mācītu mājturību. Tad arī mācīju visu, kas dzīvē var noderēt, vīrs savukārt mācīja, kas dārzā darāms, kā koki jāpote. Pārdevām rokdarbus, varējām skolai nopirkst ūjmašīnu. Varējām pelnīt vēl. Siem darbiem stundas nerēķinājām. Svētkiem cienastus gatavojām pašas. Arī zeni mācījās mājturības prasmi...

ROBERTS POGULIS (skolotājs): - Mujānos mācījos sešas klasītes. Kā skolniekam man ar šo skolu saistīs tikai labākās atmiņas. Mācīja stingri un pamatīgi. Tie, kas negribēja mācīties, tiem bija jāaiziet. Tie varēja palīdzēt un sākt strādāt mājās. Ar mazākiem vēl skolotāji pacīnījās, bet uz 5.vai 6. nevienu atpakaļ neaicināja. Skola sākās oktobrī, jo bija jāiet ganos. Ja bija sākusies ātrāk, tad vēl jāva vienu nedēļu iet mājās kartupeļus rakt.

Skolmeistari bija stingri, arī pats Puripiš. Tagad skolnieki jāurd, ka vajag atslogot mācību programmas, bet tad jau sešas klasēs mācīja prēmilas, vekselus, vienkāršos trīsskaitļu rēķinus, saliktos trīsskaitļu rēķinus.

Skolā nokļuvu pēc Puripi kunga aicinājuma, biju kā eksterns pabeidzis Valmieras komercskolu, mani norikoja uz banku par galveno revidēntu, bet es tur neaizgāju, kļuvu skolotājs.

Pēc Puripi aizvešanas Mujānu skolā gāja kā putrā. Brauca partorgi un vēl citādi vīri, urķējās, atrada caralaika kartes, vēl visādas grāmatas... Es atnācu uz Viesturskolu. Vēl jau kādus gadus skola turējās, bet pēc Puripi aizvešanas gāja uz leju... Vispār Mujānu pagastā daudzas mājas bija palikušas tukšas.

BIRUTA TOČA(skolniece): - Sāku mācīties 1934. gadā un 1940.gadā beidzu. Man ar šīs skolas doce visai dzīvei ir pamatam pieticis. Skola turklāt bija pagasta centrs. Skolotāji visu pagasta dzīvi vadīja tādā gultnē, lai būtu aktīvitāte, saviesīga. Puripiš bija izglītības biedrības priekšnieks, organizēja kori, spēlēja teātri, noplīnīja par uzvedumiem naudu un uzbūvēja tagadējo tautas namu, tas bija izglītības biedrības nams, atklāja 1931.gadā. Sirds sāp, ka tagad viss tikpat kā izpostīts. Tas ir viss ar pašu rokām reiz celts. Kolhozs pat kartupeļus bija zālē salicis. Pazudušas klavieres, soli... Bet tautas namam šogad 60 gadu...

RASMA SMILGA(skolotāja): - Varēju tikai klaušties atmiņu stāstījumos par to, ko Mujānos kādreiz ir varējuši un darijuši Puripi. Piecdesmito gadu beigās un arī mazā skolnieku skaita dēļ strādāt bija arvien sarežģītāk. Kopgaldam pārtika vedām no Valmieras ar mazo bānīti un nesām no stacijas ar rokām. Arvien grūtāk bija sagādāt malku kurināšanai. Tad vēl atvēra skolu Tožas un Mujānos palika pavismaz audzēknu. Tad nāca ierosinājumi, ka četrāgadīgās skolas ir slēdzamas, jo nav mācību kvalitātes. Tā arī ar 60. gadu skola Mujānos bija punkts.

Zinību raža

PAVISAM drīz klāt jūnijs un skolas ražas laiks. Šogad no savas pirmās skolas atvadīsies 24 devītās klasses skolēni. Viņi sapems savus pirmos izglītības dokumentus ar Latvijas gērboni. Esam priecājušies par šīs klasses skolēnu izdomu un vēlēšanos darboties, par zinātkāri un neatlaicību, taču ne mazāk skolotājus ir satraucis slinkums un nesistemātisks mācību darbs. To arī rāda rezultāti, jo gandrīz trešdaļa skolēnu sapems aplieciņu, kurā vienā vai vairākos priekšmetos būs vērtējums 2 (neapmierinoši). Ľoti ūsi, bet ir jāsak apzināties, ka zināšanas ir vajadzīgas tikai un vienīgi pašam. Par to gan vajadzēja domāt jau no pirmajām skolas dienām, arī vēl agrāk.

Bet vai tā domājām? Par to liecina arī 1. klasses mācību rezultāti. No 41 skolēna mācību vielas atkārtošanai un nostiprināšanai otru gadu pirmajā klasē tiek atstāti 8 bērni. Tie ir satraucoši skaitli, par kuriem kopīgi ir jādomā gan vecākiem, gan skolotājiem. Vecāku nevalja, reizēm arī nevēlēšanās palīdzēt bērnam, nesaskapas gimenē ir rādījušas situāciju, ka ar katru gadu aizvien vairāk bērnu skolas gaitas uzsāk nesagatavoti šim grūtajam, bet svarīgajam posmam cilvēka dzīvē - skolai.

Ir noslēdzies skolas rekonstrukcijas projekta konkurss. Diemžēl esam sapēmuši tikai vienu projektu, tātad konkursa termiņš ir jāpagarina, lai rastos iespēja izvēlēties labāko no vairākiem. Vēlēsim veiksmes arhitektiem!

Drīz sāksies vasara. Esam nekomplektējuši 1 darba vienību kopsaimniecībai. Bet ko darīs pārējie skolēni? Vai visas gimes par to ir padomājušas? Kopsaimniecība sola rast iespējas tāpat kā agrāk maksāt pusdienas tiem kopsaimniecībā strādājošo bērniem, kas būs strādājuši darba vienībā, lopkopībā, lauku brigādēs un citur ne mazāk par 24 dienām. Sajā grūtajā laika posmā tas nav maz.

V.ZAVACKA, skolas direktore

Kur tiksim?

ŠOGAD ganu dienas gaidījām nepacietīgāk nekā citākārt: paskopi bija barības krājumi, neregulārs piegāde, maz piena. Pirmie govīs ganos izlaida "Slazdu" un "Noripu" govju kopēji. Aizkavēšanās iznāca ar "Jumaram". Kamer novēd mēalus, salabo ganību ceļu, tīkmēr maijs pusē.

Pašlaik notiek sejā, bet es gribētu, ka iecirkņu priekšnieki saprastu, ka arī lopu novietnes vēl jāapgādā ar barību, jo, arī izejot ganos govīm vajadzīga rupjā barība. Ja ar 1. un 2. iecirkņu vadību lietas var nokārtot, tad 3. iecirkņi fesmu apgāde ir neregulāra. Bet ko var prasīt, ja darba diena ir 3-4 stundu garumā?

Senas ir atziņas, ka cerības ir laba lieta, bet šo dien atzīstam, ka ar cerībām ceļš ir brugēts uz elli. Rudens rādīs, kur un kam tuvāk esam tikuši.

A. ROZENTĀLE

Sports - 1991.

SEZONU šogad pirmie uzsāka kopsaimniecības futbolisti un, turpinot pagājušā gada uzvaru sēriju, kļuva par Valmieras ziemas meistarsacīķu uzvarētājiem. Laikraksta "Liesma" zibensturnīrā futbolā mums nepaveicās un, zaudējot ceturtdaļfinālā VSRR futbolistiem, no sacensībām izstājāmies.

ŠOSEZONI sekmīgi startējam rajona spartakiādes sacensībās. 23. februārī ziemas sporta svētkos Burtniekos kopvērtējumā izcīnījām 4. vietu. Labākos panākumus guva - distanču slēpošanā Jānis un Lauris Briediši un Anatolijs Ločmelis, svaru bumubas celšanā - Juris Miķelis, galda tenisā Ligita Lāuce, Raimonds Barkovskis un Mārtiņš Ādamsons.

Vasaras posmā 2. vietu ieguvuši mūsu basketbolisti Arpa Kalniņa vadībā, tikai viena trīspunktu metiena tiesa mūs šķira no 1. vietas.

Godalgoto trijniekā iekļuvusi arī mūsu orientēšanās sporta komanda. Šī panākuma kaldināšanā lielākie nopelni ir Jānim Gravam un Egilam Migliniekam. Mūsu sportiski piedālās ar spartakiādes volejbola un futbola turnīros. Futbolā mums spēles 21., 23., 26., 29. maijā pl. 19.00 īlimbažu ielas sporta laukumā. Pirmā spēle bija ar kolhoza "Vārpa" komandu.

Rajona spartakiādes sacensības noslēgšies 8. jūnijā Rūjienā, kur notiks vieglatlētikas un virves vilkšanas sacensības.

MĀRTĀ notika saimniecības ziemas sporta svētki. Sacensības risinājās šahā, dambretē, novusā galda tenisā un basketbola soda metienos. Labākos panākumus guva 2. ražošanas iecirkņa, konservu ceha un būvbrigādes komandas. Svētki noslēdzās ar tradicionālo sportistu atpūtas vakaru. Svētku organizēšanā lielu darbu ieguldīja Antons Senkāns, Arnis Kalniņš, Jānis Grava, Ārija Skuja. Par finansēšanu jāpateicas kopsaimniecības arodkomitejai.

ARĪ mūsu jātnieku sporta sekcijas dalīnieki šogad piedalījās vairākās lielās sacensībās, arī starptautiskajās sacensībās Tallinā.

Labākos panākumus guvusi sporta meistare Sintija Orlova.

MĀMS vēl priekšā kopsaimniecības vasaras sporta svētki, [redacted]

LUDZU iesniegt priekšlikumus par šajos svētkos paredzēto sacensību programmu, kā arī par to, kā vērtēsim rezultātus. Šos priekšlikumus varat adresēt, pateikt man vai arī arodkomitejas priekšsēdētājam Agrim Brūverim līdz šī gada 1. jūnijam.

M.ĀDAMSONS, kopsaimniecības "Kocēni" sporta darba organizators.

V.t."Liesma", pas.nr. 14, Tir. #00 eks, MI reg.att.0470. Atbildīgais A.MAGONE.